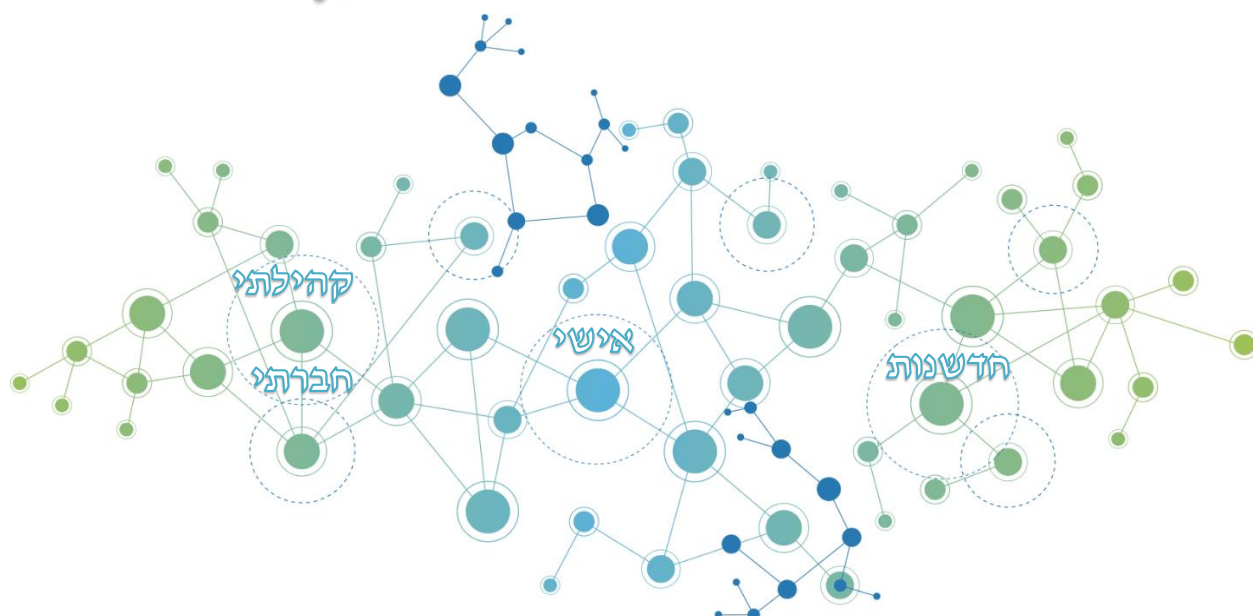

רמת השרון

פשת מפחכו צמיחה

תכנית אסטרטגית לחדשנות בחינוך

רמת השרון

שנה"ל תשפ"א

פתיח

"המורה אינו סוכן של המדינה ואף לא של החברה; הוא סוכן רק של הילדים שהוא מופקד על פיתוח יכולתם האינטלקטואלית והמוסרית. החינוך מופקד על האנושי שבאדם" (פרו' צבי לם).

מערכת החינוך של רמת השרון **מגיעה להישגים מרשימים**; נהנית מיציבות ניהולית; אמון של הקהילה. זכינו **לצוות חינוכי מרשים**, מחויב, מקצועי ובעל ניסיון. ואף על פי כן **אנו חייבים לשנות**. לא מפני שאנו לא מספיק טובים. מפני **שהעולם משתנה**. הצרכים, הכלים, הכישורים הנדרשים, המקצועות, תחומי העיסוק, ועוד. אנו חייבים להתאים את מערכת החינוך לעולם שבו שתי תכונות תבטחנה את עתידך: **גמישות ובחירה**. מערכת החינוך הקלאסית התייחדה בנוקשות (הגדרות נוקשות למצוינות והצטיינות; תכנית לימודים סדורה; מדידה אחידה (לפעמים 'בחינה אמריקאית') וצמצמה את מרחבי הבחירה. העולם החדש מחייב יכולת **גמישות והשתנות**.

אין לדעת מה יהיו המקצועות הנדרשים. אין לדעת איך יראה העולם. אנו צריכים להעניק לבוגר את היכולת להתגמש, לצאת במחול עם המציאות הלוליינית. אנו צריכים לאפשר לבוגר שלא להתמלא במבוכה אל מול התנועה הבלתי צפויה של המציאות. אנו מחויבים להעניק לו כלים לבחירה במציאות רב ערוצית.

השינויים, מרחבי הבחירה, מעצימים את הצורך **בגיבוש זהות אישית**, בעלת מודעות פנימית ויכולת להתמודד עם מגוון קולות, מגוון עמדות, מגוון אפשרויות. כל אלה מחייבים שינוי בתכנים ובצורת הלמידה.

גם אם אנחנו מצליחים, עושים עבודת קודש, מובילים להישגים מרשימים – אנחנו חייבים **לפרוץ לעולמות חדשים**. מערכת החינוך הקלאסית תרמה רבות. עתה, עלינו לחדש ולהתחדש. אסור לנו להכין את הילדים שלנו לעולם שכבר לא קיים. זה לא רק המסע שלהם. זה לא רק למענם. **זה גם מסע ההתחדשות שלנו. מתנה שקיבלנו.**

המסע הוא לא שלך, של בית הספר שלך, של צוות ההוראה שלך – זהו מסע משותף, עירוני. אנחנו מבקשים לעצב מערכת הידועת להעריך ולכבד מסורת חינוכית מחד וחדשנות פורצת דרך מאידך. אנחנו לא נוותר על המסורת החינוכית המפוארת שלנו, על רצף של עשייה חינוכית מרשימה אך בה בעת, לא נהסס להיות חדשניים ופורצי דרך.

אנחנו לא נוותר על ההישגים אבל גם לא נוותר על נשמת הילד, צרכיו וחלומותיו. נמצא דרך לשלב בין הישגיות לפיתוח אישי ראוי.

אנחנו לא נוותר על מימוש עצמי, התפתחות אישית, אבל גם לא נוותר על הצורך בתרומה לקהילה, בהירתמות לטובתה של החברה. נצעד יחד, לקומה הבאה.

את המסע המשותף שלנו התחלנו בזיהוי ובאיתור **הסיפור שלנו**. מסתבר שהוא היה נוכח **בתוכנו**. התבקשתם לזהות אותו, לדייק אותו, להעניק לרעיונות **שמות**. החלום שלנו, שכל בית ספר יתרום את הפרק שלו לטובת **סיפור היישובי כולל**.

"what unites people ? Armies? God? Flags? Stories! There's nothing in the world more powerful than a good story. Nothing can stop it". Tyrion Lannister

לחנך אדם להיות אוהב אדם

EDUcity
רמת השרון | חינוך יוצר עתיד

בשלב השני הגדרנו **שלושה מרחבי צמיחה** שמהווים תשתית ליישום המעשה החינוכי העירוני.

שלושת מרחבי הצמיחה יבואו לידי ביטוי בשלושה מעגלים:

ברמת התלמיד- "שואבים את החומות", תכנית לימודים חדשנית הבאה לידי ביטוי במבנה, בתוכן מערכת השעות ובהלימה לנרטיב הבית ספרי.

ברמת אנשי החינוך- תו תקן לאנשי חינוך "רמת השרון – בית של מחנכים", פיתוח וטיפול המורה כלומד וכמלמד, תוך רכישת מיומנויות בינאישיות ופדגוגיות.

ברמת הקהילה- "רמת השרון- בית של קהילה מחנכת דור", מרחב חיים המנצל באופן מושכל את מגוון נכסיה התרבותיים והחומריים לטובת צמיחת היחיד והקהילה.

מודל עבודה לתכנית אסטרטגית עירונית

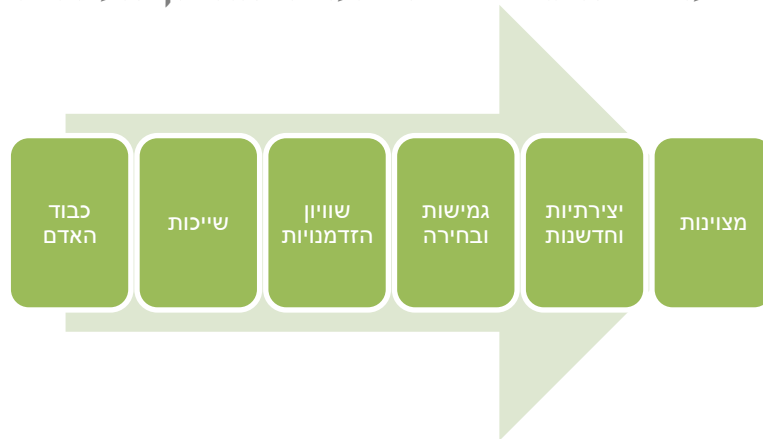
חזון מערכת החינוך העירונית

מערכת החינוך ברמת השרון תהווה חממה **פדגוגית פתוחה ורלוונטית** הפורצת את **חומות** מוסדות החינוך, המושתתת על חדשנות פורצת דרך, **המפלסת נתיבים חדשים** עבור מערכת החינוך בישראל. מערכת החינוך ברמת השרון תעניק לתלמידים את **הכלים** להתמודד בהצלחה עם העולם החדש, ותשלב תהליכי הוראה-למידה **שאינם תלויי מקום וזמן**, תוך שילוב מיטבי בין **מצוינות אישית**, לימודית, **לרגישות חברתית** ולמחויבות קהילתית, עירונית ולאומית.

יעדי מערכת החינוך העירונית (בכפוף ליעדי משרד החינוך)

- הגדרה עדכנית של מדדי מצוינות בהתאם לרוח החינוכית של רמת השרון.
- טיפוח מצוינות הוליסטית (אישית, רגשית, חברתית ולימודית) בסביבה בטוחה, טיפוח סביבה מעודדת יצירתיות, תוך התמודדות עם מציאות משתנה.
- קידום שוויון הזדמנויות ומתן מענה לצרכים המגוונים של הפרט
- עידוד לאקטיביזם חברתי ושותפות פעילה.
- חיזוק תחושת השייכות והגאווה העירונית – מקומית.

ערכים המובילים את מערכת החינוך העירונית

3 העקרונות ביישום המעשה החינוכי ברמת השרון

טבלת מיומנויות ופרקטיקות פדגוגיות בעידן של מציאות משתנה

מרחבי הצמיחה (אישי, חדשנות, ערכי- חברתי)			
תמורות	שיתופיות	פרסונליות	עקרונות רכיב פדגוגי
שילוב תכנים של יזמות וחשיבת עתיד	למידת מושג השיתופיות בעולמות תוכן שונים הוראת שפות תכנים גלובליים לצד תכנים תומכי זהות מקומית	תכנית לימודים מותאמת אישית תכנים מקדמי ביטוי אישי וגיבוש זהות אישית	תוכן ותכניות לימודים
חשיבת עתיד ניהול סיכונים	אוריינות אזרחית ; ניהול משא ומתן סגור עצמי כישורי הידע הגלובלי	אוריינות דיגיטלית ; חשיבה ביקורתית	מיומנות: חשיבתית
זריזות וגמישות (זמינות) יצירתיות	אוריינות אתית ; זיהוי אישי של חוזקות וחולשות במצבי שיתופיות אמפתיה לאחר ולרב תרבותיות	אוריינות רגשית ; מסוגלות אישית יכולת גילוי עצמי חוסן מנטלי ונפשי	אישית
אוריינות אתית חברתית יכולת הסתגלות חברתית במציאות משתנה	אוריינות חברתית כישורים רב תרבותיים	יכולת השתלבות עם האחר מיומנות שיח	חברתית
למידה לאורך החיים למידה יזמית	למידה שיתופית ; למידה במעגלים קהילתיים, לאומיים וגלובליים	למידה מותאמת אישית למידה מתוך התנסות אישית- רפלקטיבית	פרקטיקות למידה
הוראה בתנאי אי ודאות	הוראה שיתופית ; פרקטיקות הוראה המשלבות תחומי גלובלי ולוקלי	חניכה אישית לגיבוש זהות יצירת חווית הצלחה לכל תלמיד אסטרטגיות למידה-ללמד את הלומדים איך לומדים	פרקטיקות הוראה
הערכת תהליך פיתוח לקראת תוצר	הערכת תהליך השיתוף הערכה של כלל הגורמים בלמידה	הערכה עצמית	פרקטיקות הערכה
טכנולוגיות ומרחבי למידה פיזיים המותאמים להתמודדות עם מציאות משתנה	טכנולוגיות ומרחבים פיזיים ללמידה והוראה שיתופיות, התומכות במיזמי למידה גלוקליים	טכנולוגיות ומרחבים פיזיים ללמידה והוראה מותאמות אישית	תשתיות פיזיות וטכנולוגיות

מרחבי הצמיחה

"מה שמורה כותב על הלוח של החיים לעולם לא יכול להימחק"

מרחב אישי

מרחב המאפשר ללוות את הלומד/ איש החינוך, לאפשר לו צמיחה פנימית. להתמודד עם אתגרי השעה. לעצב את אישיותו. להעניק לו כלים לחלום, להשתוקק ולחפוף בחיים של משמעות. לסייע בהתמודדות עם אתגרים אישיים המאפיינים את המציאות הנוכחית, תוך מתן כלים לשיח ולשיתוף. המרחב האישי מחייב גיבוש זהות, דרישה עמוקה להתמודד עם השאלה: מי אני? מה התפקיד שלי? מה השליחות שלי?

התוצאה: ליווי העצמה אישי ופיתוח חוסן בקרב התלמידים ואנשי החינוך

יישום המרחב האישי ברמה עירונית

עבור התלמיד

- ✓ פתיחת יום הלימודים "רצועת מרחב אישי"- 15 דקות
- ✓ הסיפור שלי- כתיבת סיפור אישי של כל ילד.ה
- ✓ תכנית חוסן מגני"- תיכון
- ✓ יום הורים אחר בסימן 360
- ✓ KIDS-COACHING- אימון אישי לתלמידים

עבור אנשי החינוך

- ✓ EDU-COACHING- אימון אישי לאנשי חינוך
- ✓ מרכז העצמה רגשית לעובדי הוראה
- ✓ לימודי תעודה: מחנך- בפיתוח!

יישום המרחב האישי ברמת המוסד החינוכי

- ✓ מסגרות צבועות במערכת השעות של דיאלוג מורה- תלמיד/ העצמת תלמידים עפ"י נקודות החוזק.
- ✓ תכנית ליווי העצמה אישית המותאמת לשלב הגיל ולסיפור הבית ספרי.
- ✓ פיתוח 2-3 יוזמות חינוכיות בדגש קידום יחסי קרבה ואכפתיות בין מורה לתלמיד והעצמת תלמידים.

מרחב חדשנות

מרחב המפתח תוכניות ותכני הוראה ולמידה. המוסד החינוכי יפתח תכני לימוד חדשניים המשרתים את אופיו וצרכיו של הלומד, את צרכי הקהילה ואת צרכי החברה. תכני הלמידה החדשניים יתייחדו בתחומי הלמידה, בשיטות ההוראה. הם יתמקדו ברלוונטיות וביכולתם להעשיר את ההווה והעתיד של הלומד.

התוצאה: טיפוח מצוינות לימודית, תוך קידום פדגוגיה חדשנית פורצת דרך

יישום מרחב החדשנות ברמה עירונית

עבור התלמיד

- ✓ קידום "מקצועות חדשים" בהתאם לשכבת הגיל
- ✓ יום לימודים עירוני "אחר" Flipped classroom - פרטים בהמשך

עבור אנשי חינוך

מסלול התפתחות והצטיינות:

- ✓ עתודה ניהולית בשיתוף סמינר הקיבוצים
- ✓ EDU HUB - יצירת קהילת מורים לומדת ומפתחת- צוותי מו"פ בשיתוף הפסג"ה

יישום מרחב החדשנות ברמת המוסד החינוכי

- ✓ פיתוח 2 "מקצועות חדשים" רב תחומיים המשלבים שני תחומי דעת
- ✓ פיתוח 2-3 יוזמות חינוכיות בדגש פדגוגיה חדשנית

מרחב חברתי- קהילתי

מרחב המזמן ומכוון להנעה לפעולה, לאקטיביזם חברתי, יוצר שייכות, מחוברות ואחריות חברתית-אזרחית.

אנו מכוונים לצעירים אקטיביסטיים, כאלה שלא מתבצרים בתהומות הקיטור והתלונה, כאלה המתהדרים בפסימיות ובהשלמה עם מציאות חסרה.

כיצד **משתלב** בית הספר **במרחב** השכונתי/ העירוני? מה מידת ההשפעה של תוכניות החינוך השונות על **העצמה ערכית**? כיצד נעמיק **אחריות** אישית לקהילה, למדינה? מה מידת **הסולידריות** בתוך בית הספר ובסביבתו? כיצד מתייחס הלומד לשונה, **לאחר**? מה יכולת ההכלה והשילוב של הלומד כלפי אלה שאינם דומים לו? מה מידת היכרותו עם החברה הישראלית? מה מידת היכרותו עם **המסורת, הזרמים, העמדות והדעות השונות**?

התוצאה: חיזוק תחושת השייכות והגאווה העירונית – מקומית, תוך עידוד לאקטיביזם חברתי ושותפות פעילה ברמה הגלוקלית.

יישום מרחב חברתי- קהילתי ברמה העירונית

עבור התלמיד

✓ "מתחברים"- תכנית מעורבות חברתית עירונית ייחודית משכבת וי-יב'

עבור אנשי החינוך

✓ EDU Village- קידום יוזמות חינוכיות בקרב אנשי חינוך בסיוע הקהילה

יישום מרחב חברתי- קהילתי ברמת המוסד החינוכי

✓ פיתוח 2-3 יוזמות חינוכיות בדגש אקטיביזם חברתי לוקאלי ולאומי

✓ זיקה בין תוכניות הלימודים לעשייה חברתית

אגף החינוך
לחנך אדם להיות אוהב אדם

EDUcity
רמת השרון | חינוך יוצר עתיד

חמשת עוגני השינוי

תכנית העבודה תהיה מעוגנת בהתאם **לחמשת העוגנים** :
(לכל תכנית/ יוזמה בית ספרית יש להתייחס לחמשת העוגנים)

מקום

- | סביבה לימודית - שינוי מבנה ותפיסת הכיתה - שיפוץ והתאמת מבנים, מרחבי למידה ועוד.
- | ארגון מרחבי למידה בהתאם בהלימה לנרטיב הבית ספרי של כל בית ספר, תוך התייחסות למרחבי הצמיחה.
- | מרחבי למידה גמישים, אי-פורמליים, תומכי יצרנות ולמידה ניידת, מקושרים וחוף-כיתתיים במרחב היישובי והקהילתי.
- | טכנולוגיה מתקדמת - תשתיות מחשוב אישי ונייד בסביבות למידה דיגיטליות ומרחבי פעולה וירטואליים.

פעילות

- | ארגון למידה - חיבור הנרטיב הבית ספרי למכנית הלימודים.
- | מבנה הלמידה -
- מעבר מלמידה תחומית ללמידה בין-תחומית, מקצועות חדשים
- מעבר מרכישת ידע בלבד לרכישת גישות, כישורים, מיומנויות אישיות וכלים ללמידה
- פרקטיקות למידה והוראה שיתופית ורשתית
- מימון למידה וירטואליים גלובליים על רשתות למידה גלובליות
- שיתוף תלמידים בעיצוב הלמידה; מורים ותלמידים כעמיתים למידה
- | העשרת הלמידה - יצירת רלוונטיות בלמידה, חיבור בין הפעילות החברתית למכנית הפדגוגית.

כיצד יעצמו חכני הלמידה את אישיותו של הלומד? כיצד נלווה את הלומד כך שתכני הלמידה יהפכו למפת הדרכים האישית שלו?

שותפים

- שימוש בנכסים תרבותיים, ציבוריים או כלכליים הלוקאליים והגלובליים:
- | שותפות הורים
- | שותפות דמויות מובילות ביישוב
- | שותפות חברות עסקיות, חברות ציבורי
- | שותפות קהילות יהודיות בעולם
- | שותפות מוסד אקדמי

זמן

בחינה חדשה של מבנה היום, זמן השיעור :

- | התאמת אורך השיעורים למאה ה - 21
- | התאמת סדר היום למאה ה - 21
- | יצירת מרווח הוראה וחינוך בהפסקות
- | שינוי מבנה אורך יום הלימודים ותכניו

חמשת עוגני השינוי

הערכה

התאמת הערכה למאה ה - 21:

- | הגדרת מדדי הצטיינות- איזון בין מצוינות אישית למצוינות אובייקטיבית
- | מבחנים מעוררי חשיבה ויצירתיות.
- | שימוש בהערכה חלופית בהלימה לסיפור הבית ספרי.
- | העלאת מספר עבודות הגמר בחט"ע
- | שינוי והתאמה של מבנה התעודה

חמשת עוגני השינוי

התוצאה:

"שופרים את החומות"- תכנית לימודים חדשנית, הבאה לידי ביטוי במבנה, בתוכן מערכת השעות ובהלימה לנרטיב הבית ספרי.

מטריצת הזהב של מערכת החינוך ברמת השרון

מטריצה זו מתארת כיצד רשת מרחבי הצמיחה באים לידי ביטוי בכל אחד מהמעגלים (תלמידים, אנשי החינוך, קהילה) כהליכים חינוכיים מקבילים, ובכך מקדמים את מערכת החינוך כפורצת דרך וחדשנית.

מטריצת הזהב של מערכת החינוך ברמת השרון			
מטריצה זו מתארת כיצד רשת מרחבי הצמיחה באים לידי ביטוי בכל אחד מהמעגלים (תלמידים, אנשי החינוך, קהילה) כהליכים חינוכיים מקבילים, ובכך מקדמים את מערכת החינוך כפורצת דרך וחדשנית.			
להכיר את הקהילה	להכיר כל איש חינוך	להכיר כל תלמיד/ה	מטרות
מרחב חיים המנצל באופן מושלם את מגוון נכסיה התרבותיים והחומריים לטובת צמיחת היחיד והקהילה.	פיתוח וטיפוח המורה כלומד תוך רכישת מיומנויות בינאישיות ופדגוגיות.	פיתוח זהות אישית, ייחודית, המכירה באזור החזקה של כל תלמיד	
✓ "הורה נבוכים" - הורות נכונה במאה ה-21 ✓ סדנאות להורים בהובלת השפ"ח/ רקפת ✓ "הורות בנעלי בית" - הרצאות להורים	✓ EDU-COACHING - אימון אישי לאנשי חינוך ✓ מרכז העצמה רגשית לעובדי הוראה. ✓ לימודי תעודה: מחנך.	✓ פתיחת יום הלימודים "רצועת מרחב אישי" - 15 דקות ✓ הסיפור שלי - כתיבת סיפור של כל ילד. ✓ תכנית חוסן מגנ" - תכנון ✓ יום הורים אחר בסימן 360 ✓ KIDS-COACHING - אימון אישי לתלמידים	מרחב האישי ליווי העצמה אישי ופיתוח חוסן
✓ תכנית הסבת אקדמאים להוראה בשיתוף מכללת סמינר הקיבוצים ✓ חיבורים לאקדמיה ולתעשייה ✓ שילוב הגיל השלישי כתומכי הוראה במסודות החינוך	מסלול התפתחות והצטיינות: ✓ עתודה יהלית בשיתוף סמינר הקיבוצים ✓ EDU HUB - יצירת קהילת מורים לומדת ומפתחת - צוותי מו"פ בשיתוף הפסגה	✓ קידום "מקצועות חדשים" ✓ יום לימודים עירוני "אחר" Flipped ✓ classroom - פרטים בהמשך	מרחב החדשנות טיפוח מציאות לימודית, תוך קידום פדגוגיה חדשנית פורצת דרך
✓ גיוס הקהילה כמנטורים במערכת החינוך ✓ שילוב קהילת ההורים בוועדות חינוכיות אקטיביות עירוניות	✓ EDU Village - קידום יוזמות חברתיות בקרב אנשי חינוך בסייע הקהילה	✓ "מתחברים" - תכנית מעורבות חברתית עירונית ייחודית משכבת ו"ב"	חברתי - קהילתי חיזוק תחושת השייכות והנאווה העירונית - מקומית, תוך עידוד לאקטיביות חברתית ושותפות פעילה ברמה הלוקלית
"רמת השרון - בית של קהילה מחנכת דור"	תו תקן לאנשי חינוך "רמת השרון - בית של מחנכים"	"שופרים את החומות" תכנית לימודים חדשנית הבאה לידי ביטוי במבנה, בתוכן מערכת השעות ובהלימה לנרטיב הבית ספרי	תוצאות

מערכת ניטור- הערכה, מדידה ובקרה עירונית

1. קיום יום למידת עמיתים בין בתי הספר.
2. ועדות מלוות- שיקוף יישום התכנית בוועדות המלוות המתקיימות במהלך השנה.
3. קיום מפגש מחצית שנה עם צוות מו"פ עירוני הכולל את מנהלות בתי הספר, להתבוננות עומק ביישום תכנית העבודה על פי מודל של SWOT בדגש חוזקות ונקודות לחיזוק/ שיפור וחילוף תובנות.